

Босқичлар

Босқиҹлар

بسم الله الرحمن الرحيم

Ҳизб ут-Тахрирнинг Мабдаи – Ислом.

Фояси – Ислом низомларини ижро қиладиган, оламга унинг даъватини олиб чиқадиган Ислом Давлатини барпо қилиш орқали исломий ҳаётни қайта бошлаш.

Вазифаси – Инсонларни сиёсий, иқтисодий, сақоғий, ижтимоий ва бошқа барча муаммоларининг ечими келиб чиқадиган фикрий етакчилик сифатида Исломга даъват қилиш.

Фаолият майдони – бошланиш, ҳаракатланиш ва таянч нуқталаридан иборат.

Фаолият босқичлари:

биринчи – хизбий сақоғатни пайдо қилиш учун ўрганиш ва таълим бериш,

иккинчи – Умматга таъсир қилиш,

учинчи – ҳокимиятга етиш босқичи.

Фояга етиш йўли – фикратни ижро қилишнинг ягона тариқати, яъни мабданинг бир қисми деган эътиборда ҳокимиятни олиш. Ҳокимиятга етиш тариқати эса:

а – Исломни чукур ўрганиш билан Уммат ичидаги исломий ақлия ва исломий нафсияни вужудга келтиришга таъсир кўрсата оладиган исломий шахсияларни тарбиялаш;

б – Умматга Исломни, уммат манфаатлари ҳақиқатини ҳамда Ислом уларни ҳал қилиб, амалга ошишини кафолатлаганини тушибонириш учун Умматга таъсир ўтказиб у билан бирлашишдан иборат.

Фаолияти – жамоий шаклда, бутун эътиборини жамиятга қаратган холда, Умматга мабдаий сақоғат бериш ҳамда исломий ҳаётни қайта бошлаш учун фикрий ва сиёсий кураш олиб бориш.

Галабага етиш таянчи – Оламлар Роббиси Аллоҳ субҳанаҳу ва Таоло ҳамда У Зотнинг тез кунда нусрат беришига бўлган қалблардаги заррача шубҳа аралашмаган мустаҳкам иймон.

Галабага етиш муддати – –

Бүгун эришилган натижа

1.Дунё мусулмонларининг ғафлат уйқусидан уйғониши,

– олам узра Ҳалифалик хуш-хабарининг тарқалиши,

Даъватчилар кофир ва золимларнинг қаттиқ азоб ва қийноқларига чидашлари билан, жаннатларга сўроқсиз киритиладиган Собирлик,

– жонларини фидо қилишлари билан Саҳобаларнинг қирқтагаларига тенг келадиган Шахидлик,

– куфрнинг тажоввузларига парво қилмай, даъватларида мустахкам туришлари билан, Аллоҳнинг фаришталари ҳамда барча Пайғамбарлари қиёмат куни ҳавас қиласидиган энг яхши уммат – Уммати Мухаммад даражасига етдилар ва етмоқдалар.

2. Ўз даъватлари билан, мустамлакачи кофир ва унинг золим малайларининг кенг дунёсини тор қилишга, кунини тунга, тунини қоро зулматга, бойлигу-mansablарини хасрат-надоматга, ўзларини Ислом деса гапидан, варака деса йўлидан адашадиган, ҳатто муслима қизалоқларнинг хижобчаларини кўрганда лабларига учук тошадиган даражада даҳшатга сола олдилар.

Эртага:

– мустамлакачилик, унинг фикрий етакчилиги ва у ўрнатган барча шаклдаги хукмронлик устидан,

– мустамлакачиликнинг малайлари бўлмиш золим ҳокимлар, қаттол тузумни жонбозлик билан ижро этиб келаётган уларнинг думи бўлмиш жоҳил хукмрон гурухлар устидан албатта ғалабага эришиб,

– Аллоҳ таолонинг хукмини олий қилиш учун Ислом Рисолатини бутун оламга олиб чиқадиган **Ислом давлатини барпо қилишга эришадилар**. Иншаоллоҳ!

Индинга:

– Даъватни буюк мерос қилиб қолдирган Росул...нинг шафоатларига,

– барча ўтмиш пайғамбарлари ва фаришталарнинг муҳаббатларига,

– гуноҳларни мағфират қилувчи, охират кунининг ҳожаси Роббул Аъламин Аллоҳ Субҳанаҳу ва таолонинг ризоси орқали **Унинг жамолига** мушарраф бўлишга қаттиқ умид қиласидилар.

Фоя олий бўлиб, Исломий ҳаётни қайта бошлаш ҳизб зиммасига оғир вазифаларни юклайди ва бу нарса ҳизб аъзоларидан бу олий гояни амалга ошириш учун, бажаришлари лозим бўлган ишларнинг услугуб ва воситаларини, маъно-моҳиятларини, фаолиятдаги қийинчилик ва машаққатлар нималардан иборат эканини ва уларни қандай енгиб ўтиш кераклигини онгли равишда батафсил идрок этишлари талаб қилинади.

Биринчи босқич

– сақоғат ва таълим бериш, яъни тушунчаларини ўзгартириш, бу тушунчаларни ҳаёт майдонида амалга ошириш ва Уммат орасида Ислом фикрий етакчилигини ёйиш босқичи бўлиб, – хиздан:

1 – ўз жисмини **кучайтириши**,

2 – умматда ҳакиқий **бирлик**, фикрий яхлитлик ҳамда **жамоий руҳни** пайдо қилиши талаб қилинади.

– аъзоларини тартибли суратда ҳалқаларда хизбий сақоғат билан тарбиялаб, Мабдани тўла ва онгли равишда қабул қилинишини таминлаш орқали ўз хужайраларини кўпайтиради.

– жамоий сақоғат бериш билан, жамиятдаги чирик ақидалар, бузук фикрлар ҳамда эски урф–одатларни ўзгартириш, тўғрилаш ва тозалаш орқали жамиятда Мабда ҳақидаги умумий онгни вужудга келтиради.

– жамоий сақоғат бериб уммат билан боғланиши, даъват олиб бораётганини одамлар очиқ хис қиласидиган даражада маълум қилиши орқали умматда жамоий руҳни пайдо қиласиди.

Биринчи босқич муваффақияти, иккинчи босқич муваффақияти учун асосий шартдир.

Иккинчи босқич

– Ислом мағкурасини барча мағкуралардан ғолиб бўлиши учун бутун оламга ёйишга олиб борадиган кенг қамровли фикрий ва шуурий инқилоб ясаш учун умматга таъсир қилиш босқичи бўлиб, – хиздан:

1 – хизбий фаолиятни умматга тўла таъсир этувчи **мумтоз шаклга етказиш**,

2 – Умматда Ислом даъватини оламга ёйишга олиб борадиган ҳакиқий **фикрий ва шуурий инқилобни** вужудга келтириш талаб қилинади.

– бунинг учун хизб ўзини тўхтовсиз қучайтириши, вужудини тўғри барпо этиши, мухитини бутунлай поклаши ҳамда,

– Умматга тартибли сақоғат бериши, жамоий сақоғат билан тарбиялаши, уммат манбаатларини қабул қилиши, мустамлакачи режаларини фош қилиши билан бир қаторда,

– жамиятда мабдани қатъий ёйилишига олиб борадиган муваффақиятли урунишлар қилиши шарт бўлади. Улар:

I. Фикрий ва шуурий инқилоб ясаш учун фикрий кураш олиб бориш.

II. Ҳизб фикрларини жамиятдаги етакчи хукмрон фикрларга айлантириш учун сиёсий кураш олиб бориш.

III. Ислом Давлатини барпо қилиш учун ғайри исломий жамиятга кириш.

Фикрий ва шуурый инқилоб ясаш учун фикрий кураш олиб бориш:

Таъсир қилиш – ҳизб мабдаи уммат мабдаи бўлиб қолиши учун мабдани тушунтириш,

Хитоб қилиш – тартибли сақофат ва жамоий сақофат бериш ҳамда уммат манфаатларини қабул қилиб, мустамлака режаларини фош қилиш,

Уммат билан бирлашиш – уммат сезгиларини «фикр ва амал муайян ғоя учун» эканлигини гўзал ифода, равон тил ва тўғри сўз билан ифодалаб, умматнинг мабдани тез тушунишига эришишдан иборат.

1. Фикрий ва шуурый савиянинг пастилиги туфайли исломий умматнинг ўзи яшаётган бузук воқени ва муҳлис қиёдатга муҳтож эканлигини тўла идрок этмаганлиги,

– исломий мамлакатларда капиталистик, демократик фикрларнинг хукмронлик қилиши, одамларга гарб ҳазоратининг эгалик қилиши, ҳаёт ишларида капиталистик, демократик тузумларни татбиқ қилиниши,

– жамиятда ватанпарварлик, миллатчилик ва руҳий коҳинлик туйғуларининг етакчилик қилиши,

– мусулмонлар Исломга ижтимоий ҳаётларида амал қилиб, эътиқодларида виждоний мусулмон бўлиб қолишлари,

– исломий оламнинг мустамлака томонидан тузилиб, умматни ўз хукмронлиги остида ушлаб турган соҳта сиёсий ҳаракатларидан бошқа ҳақиқий сиёсий ҳаракатлардан мутлақо ҳоли экани,

– ҳизбий ташкилотлар ташкилотларнинг энг юксаги ҳисоблансада, исломий мамлакатлардаги ҳизбий ташкилотларнинг савияси фикрий ва сиёсий жихатдан оддий фикр юритиш даражасига ҳам етиб бормагани,

– уммат ўзи ўрганиб қолган мавжуд ташкилотлардан норози бўлсада, мабдаий сиёсий ташкилотнинг мавжуд бўлиш заруратини ҳали ҳам тўла идрок этмаганлиги,

– Ислом оламидаги ватанпарварлик, миллатчилик ва руҳий кўринишлар уммат ичидаги ҳалқларнинг зәҳнига хукмронлик қилиши, ҳалқ Исломга руҳий ва ижтимоий жихатдан риоя қилишга интилишига қарамасдан, ҳамон ўз вужудини Ислом Уммати сифатида эмас, балки ҳалқ сифатида ҳимоя қилишлари буларнинг барчаси ҳизбдан: қуидаги ишларни бажаришини талаб қиласди.

«Уммат унга ҳукмронлик қилаётган фикрлардан ташкил топган хомашё», деган эътиборда фаолият бошлашдан олдин:

– Ҳизб ут-Тахрир сақофатини жамиятда қабул қилингандай етакчи сақофат қилиб қўйишни,

– исломий сақофатни эса барча одамларга умумий бошчилик киладиган ягона сақофатга айлантиришни,

– умматнинг юзаки фикрлашини чукур фикрлашга алмаштиришни,

– туйғуларини уйғотиб, сезгиларни кучайтиришни,

– исломий даъватни ёйиш Уммат учун барча ишлардан афзал эканлигини идрок эттириб,

– ундан эътиборсизлик, лоқайдлик ва бепарволикни узоқлаштириб,

– Исломни Умматнинг табиий ҳушёрлик марказига айлантириб,

умматнинг фикр ва туйғуларини тайёрлаб олиши лозим.

Чунки Умматда етакчи фикр ҳукмронлиги ҳар қандай ҳукмронлиқдан кучли бўлади. Шунинг учун Уммат етакчи ҳизб ёки ташкилот тариқатида юришга одатланиб қолади.

2. Исломий даъватни ёйиш учун:

– уммат манфаатларини қабул қилиш,

– мустамлакачиликнинг режаларини фош этиш,

– ўз сақофатидаги фикрларни тиниқлаштириш,

– сиёсий йўлни ўз сақофати ҳамда бугунги қунда оламда содир бўлаётган ҳодисаларга, ҳалқаро сиёсатга, исломий мамлакатлардаги сиёсатга татбиқ қилиш,

– исломий фикрларни бошқа барча фикрларга етакчи ҳукмрон фикрга айлантириш орқали жамиятдаги етакчи фикрлар ҳукмронлигини тортиб олиб, сўнг уларни таг томиридан сұғуриб ташлаш учун умматни Ислом асосидаги сиёсий фаолият учун тайёрлаб олиши лозим.

– Ҳизб Исломий даъватни ўзидан ҳаёт низомлари келиб чиқадиган фикрий етакчилик сифатида кўтариб чиқиши ва сиёсатни даъват учун ягона йўл қилиб олгани сабали, даъватга қарши чиқувчилар ҳокимлар, золимлар ва ажнабий сақофат билан суғорилган кимсалар бўлади.

Гарчи уларни ўзгартириш мумкин бўлмасада таъсирини кетказиши учун улар билан оғзаки ёки амалий тўқнашувга кирмаган ҳолда, ўзларига ҳам, умматга ҳам уларни мустамлакачининг малайи эканликларини тушунтириш мақсадида даъват учун касб қилиш керак бўлади.

Бу вазифани бажаришда Ислом ҳизб таянадиган ягона асос бўлиб, яхлит бирлик сифатида фикрий жиҳат билан қуролланмоғи лозим.

– агарда воқелиқдан юқори кўтарилса, фикрларни қанча кўп ўзгартирса,

– ўз фикрларини муолажа ва ечим сифатида кундалик ҳодисаларга тўғри боғлай олса,

– умматни ўз Мабдаига ҳамда ўзига жалб қилишга,

– зеҳнларга қаттиқ таъсир қилишга қодир бўлади.

Масалан, шўрони давлат мажлисига, халифани президентга ўхшатмаслик,

– ғарбий лагерни аҳли китоб деган эътиборда шарқий лагердан устун кўймаслик,

– ахлоқнинг бузилиши ароқ, зино, ўғриликнинг тарқалишидан эмас, балки шаръий ҳаднинг татбиқ қилинмаслигидан келиб чиқишини,

– исломий мабдани ёйиш комил фикрат ва тариқат орқали амалга ошса ҳам, уни амалга ошириш учун ўзига хос шаклда ёйиш лозим эканлигини одамларга баён қилиб тушунтириб бериш лозим.

Жамиятдаги етакчи фикрлар ҳукмронлигини тортиб олиш, сўнgra уларни таг томиридан суғириб ташлаш ва уларнинг ўрнига Ислом ва сиёсат ҳақидаги ҳизб фикрларини жамиятда мустаҳкам ўрнатиш:

– тартибли сақофат билан жамоий сақофатни сиёсий жиҳат билан бирга олиб борилиши,

– ҳизбнинг онгли ёшларини одамлар билан доимий боғланиши,

– уларнинг жамиятдаги барча соҳалар ва доираларга кириб бориши билан амалга ошади.

Уммат ва жамиятда тўлиқ таъсир пайдо бўлиши ва ҳизбий фаолиятнинг мумтоз шаклга етиши учун даъват ёювчилар ҳизбийлар бўлишини тақозо этади,

– ҳар бир дарс олаётган кишига эътибор бериб, уларда фикратнинг сингиб кетишига эришиш,

– уларга сиёсий ҳаракат моҳиятини, фикрий ва ҳизбий алоқа маъноларини ойдинлаштириб бериш,

– уларни фикрий ва нафсий жиҳатдан қайта шакллантириб, ҳизбнинг бир кисмига айлантириб юбориш билан,

– даъват ишидаги алоқани чин алоқага айлантириш орқали фикратни амалга ошириш ва даъватни ёйиш тўлиқ амалга ошади.

Исломий ҳаётни қайта бошлиш амалга ошиши учун ҳизб бир бутун вужуд сифатида ҳизбнинг ўзида ва унинг ҳар бир аъзосида – мақсадга

етищдаги амалий қоидадан ҳамда Исломга бўлган иймондан иборат бўлган иймоний мухитни пайдо қилиши, тарбиялаши ва сингдириши лозим.

Иймоний мухит – мабдага бўлган иймон, фикр юритиш ва амал қилишнинг муайян ғоя учун бўлишидир.

Бепарвоник, юз тубан қулаш ва тўхтаб қолиш бўлиб, бундай хол юз бермаслиги учун ҳизб ёки унинг ҳар бир аъзоси бажарган, бажараётган ва бажарадиган ишларни назорат қилиш, кўриб чиқиш орқали доимо фикрлаш уларда, шароит ва вазиятларни кутмасдан, уни вужудга келтириш ва ундан унумли фойдаланишни, амалдан кўзланга мақсаднинг доимио мавжуд бўлишини, сабабларни оқибатларга боғламасликни, даъват ҳакида фикр юритиш ва унга қаттиқ тиришишни пайдо қиласди ва уларни ички сезгилар ва шароитларга суюниб қолишдан ҳамда ўзи бўларчилиқдан сақлайди.

Ҳизб мақсадларни тўла ва чиройли амалга ошириш учун ҳозир ва келгусида дуч келадиган қийинчиликларни, олиб бораётган фаолиятининг шарт – шароитларини, амалларни бажаришда кутилмаганда вужудга келадиган вазиятларни, тез ўзгариб турадиган шароит ва вазиятларда қўллайдиган тактикаларини ўзгарувчан ва харакатчан бўлиши кераклигини яхши билиши зарур.

Ҳизб фаолиятда заифлик ёки мулоҳасизлик вужудга келмаслиги учун маъсулиятларни тўғри белгилашга жиддий аҳамият бериши, бунинг учун аввало ўзи эга бўлган кучларини, ўзи пайдо қилган мухитларнинг таъсир қўламиини, ўзи вужудга келтирган онг қўламиини тўғри идрок этиши зарур.

Бу давр мусулмонлар ўз мафкураларини барча мафкуралардан ғолиб бўлиши учун босиб ўтаётган фикрий ва шуурий инқилоб даври бўлиб:

– бу даврдаги ишларнинг барчаси ҳизб зиммасида эканини,

ҳизб фаолияти фикрий жихат асос бўлган сиёсий амаллардан иборат бўлгани учун: ҳалқаро сиёсий ҳолатларни, исломий оламдаги сиёсий ҳолатларни, ўзиниг фаолият майдонидаги сиёсий ҳолатларни идрок этиши,

– барча исломий мамлакатларда фақатгина исломий фикрлар баҳс ва мунозара мавзуи бўлиб қолиши учун, исломий мамлакатларда айланиб юрган фикрларни доимо билиб турмоғи лозим.

Жамиятни эритиб тозалайдиган, сўнг иситадиган, сўнг ҳарорат пайдо килиб уни ўзгартириб юборадиган, умматнинг мавжудлиги Ислом учун ва Исломий даъватни оламга ёйиш учун эканини эслатадиган,

– Ҳизбут-Тахир мана шу вазифани адо этаётганини умматга ақлан хис эттирадиган олов, таъсир қилувчи қувват ҳизб сақофати бўлгани учун ҳам, жамиятда ўз сақофатининг фикрларга ва туйғуларга таъсир қилиш кўламини билишга хушёр туриши, одамлар фикрлаётган ва хис қилаётган нарсаларга жиддий эътибор бериши зарур.

Жамият фикр ва туйғуларини ўлчаш:

- ҳизб тарқатаётган фикрларнинг одамлар орасига кириб бориш кўламини билиш,
- алангани кучайтириш ёки муайян йўналишга солиш,
- жамиятга мурожаат қилиш пайтида уларга муносаб фикрларни баён қилишлари учун лозим бўлади.

Сиёсий ходисалар янги туйғуларни пайдо қилдими йўқми?

Ҳозирда мавжуд фикр ва туйғуларни ўлчаб кўриш эса, кўпчилик омма гапираётган ишларни мулоҳаза қилиш билан бўлади.

Хато фикр ва туйғуларга хужум қилиш, уларни муолажа қилиш, яъни тушунчаларни ўзгартириш учундир

Ҳизб ўзи табаний қилган фикрлар билан жамият фикрлари ва туйғуларини муолажа қилишдан мақсади, тушунчаларни ўзгартириш бўлгани учун, ўзгартириш жараёнида ҳосил бўлган акс таъсир кўламини ўлчалиши – умматнинг ҳизбга мойил ё моил эмаслигини билиш учундир

Ҳизб Исломий умматнинг яхши холатга кўчишини таъминлайдиган инқилобий даврни рӯёбга чиқариши, уни амалга ошишини осонлатиши ва тезлатиши учун:

1. Одамлардаги фикрлаш йўлини исломий фикирлаш йўли билан ўзгартириши,

2. Одамлар ўз фикрларига асос қилиб олишган фикрий қоидани исломий фикрий қоида билан ўзгартириши,

3. Одамлар кўтариб юрган фикрларни исломий фикрлар билан ўзгартириши,

4. Барча фикрларни исломий фикрий қоида билан боғлашни умматга тушунтириши ва сингдиришга харакат қилиши лозим.

Шунда одамлар ўз фикрларини ўзлари ўзгартирадиган, фикрларини ўзларининг фикрий қоидаларига боғлайдиган бўлиб, исломий умматнинг яхши холатга кўчишини таъминлайдилар ва инқилобий даврни рӯёбга чиқарадилар.

Ҳизб Умматда асосий фикрларни вужудга келтириш, тасодифий фикрларни йўқ қилиш, ёлғиз исломий фикрларгина одамлардаги асосий фикрлар бўлиб қолишга бор кучини сарф қилиши билан бирга,

– умматнинг бу фикрларни сезиладиган маънолар эканини қўриши, бу фикрларнинг уларни фаолиятга ундейдиган тушунчага айланиши, уларнинг ҳаётларида ушбу фикрлар бўлиши зарурлигини хис килишларига эришиш зарур. Шунда бу фикрлар одамларда мустаҳкам ўрнашиб қолади ва уларда қувват, нуфуз пайдо қилиб, ҳақиқий ўзгаришни вужудга келтиради.

– исломий мамлакатлардаги умматнинг ҳаёт ҳақидаги асосий фикрлари – «бу фикрлар сизларнинг ақидангизга зид эмас, балки унга мос келади», деб алдаш орқали олиб кирилган капиталистик ва демократик фикрлардир. Ақидалари исломий ақида бўлгани сабабли одамлар уларни асосий фикр сифатида қабул қилмаганлар. Шунинг учун бу фикрлар ўз ақидаларига зид эканига қониқиш ҳосил қилсалар, уларни тез тарк этиб, яна исломий фикрларга қайтадилар.

– ватанпарварлик ва миллатчилик каби фикрларни эса, бекарор вазиятлар юзага келтиргани учун ҳам, бу фикрларнинг барчаси асосий фикрларни тузатиш билан тезда йўқ бўлиб кетади.

Жамиятда: а). Ақлий йўл билан илмий йўлдан келиб чиқиб хulosа килинган фикрлар ўртасини ажрата олмаслик. б). Илмий фикрлар ва илмий йўлни муқаддаслаш тушунчаси мавжуд.

а).– Моддани, унинг табиий таъсир этувчи омиллари ва ҳолатларидан бошқа омиллар ва бошқа ҳолатларга бўйсундириш ҳамда ушбу бўйсундириш натижасини мулоҳаза қилиш илмий йўлдир.

– Нарсаларни турли вақт ва ҳолатларда кузатиш эса, кузатув, кузатувни тақрорлаш ва хulosа қилиш бўлиб, бу илмий йўл эмас, балки ақлий йўл эканлигини тушунтириш лозим.

б).– Нарсанинг мавжудлиги ва унинг муайян сифати ҳақида илмий йўлдаги натижанинг гумонли ва ҳато эканлигини,

– ақлий йўлда эса нарсанинг мавжудлиги ва унинг муайян сифати ҳақидаги хulosа қатъий хulosа бўлиб, илмий натижага ақлий натижа зид келиб қолса ақлий натижа олинишини тушунтириш лозим.

Ҳизб ут-Тахrirнинг вазифаси исломий даъватни ёйиш бўлиб, бу вазифа куйидаги ишларни унинг энг муҳим ишлари қилиб белгилайди:

1. Оламдаги фикрлаш йўлини исломий фикрлаш йўлига ўзгартириш:

а). Учинчи олам, Исломий оламдаги юзаки фикрлашни чукур фикрлашга ўзгартириш билан, масалан:

– мустамлакага қарши намоиш қилиш ўрнига мағкуруни ёйиш кераклиги ҳақида фикрлашни,

– бойликларни ишлаб чиқариш ҳақида эмас, балки тақсимлаш кайфияти ҳақида фикрлашни тушнитириш каби.

б). Бузук ва тўғри йўлдан адашган ривожланган оламдаги фикрлаш асоси илмий йўл бўлиб, уни барча нарсада асос ва ҳакам қилиб олган.

Илмий йўл баҳс юритилаётган нарса ҳақидаги собиқ маълумотларнинг барчасидан воз кечишини ва уларнинг мавжуд бўлмаслигини тақозо этади. Бунга кўра илмий йўл назарида моддий жиҳатдан хис қилинмайдиган нарсалар мавжуд эмас.

– воқени хис килиш сезгилар ёрдамида мияга узатилиши орқали ва воқеликни шарҳлаб берувчи собиқ маълумотларнинг мавжуд бўлишидан фикр ва ақлий идрок пайдо бўлади. Кейин мия унга ўз ҳукмини чиқаради. Унинг воситасида дунё ҳаётининг яратувчиси ҳақида, бу ҳаётнинг олдинги ва кейинги нарсаларга алоқаси ҳақидаги умумий фикрат вужудга келади. Мана шу ақлий йўл бутун оламда фикр юритиш асосига айланмоғи лозим.

2. Одамлардаги фикрий қоидани ўзгартириш:

– одамлардаги фикрий қоида Аллоҳга виждоний иймон келтириш, уни ҳаётдан ажратиш ёки уни инкор этишдан иборат. Шунинг учун уларни барчасини йўқ қилиш ва уларнинг ўрнига бутун оламга мағкуруни ёйиш орқали исломий фикрий қоидани ўрнатиш лозим.

3. Одамлар қўтариб юрган фикрларни ўзгартириш:

– фикрлардаги ҳатоларни баён қилиб, тўғри фикрларни шарҳлаб, фикрларни амалларга боғлаш билан амалга ошади. «Чин араблик» шиорини Исломга зиддигини баён қилиш каби.

4. Одамлардаги фикрларни фикрий қоидага боғлаш:

а). Қилинаётган ишларни исломий ақидага боғлаб, намуна бўлиш,

б). Ислом барча муаммолар ечими эканини баён қилиш,

– ҳукмрон фикрларнинг ҳатолигини тушунтириш,

– ҳато фикрларни тўғрилаш ва ўзгартириш,

– арзимас туйғуларни таъсирини кетказиш

– уларнинг барчасини исломий туйғуларга алмаштириш билан амалга оширилади.

Бу вазифаларни ҳизб маълумотлари кўп, фикрлаш йўли юзаки ёки илмий бўлган олимлар билан эмас, балки табиий фикрий ва ақлий истеъоди билан афзал бўлган, марказлашган ҳизбий сақофат ва умумий исломий сақофат билан тарбияланган ҳизбийлар орқали, даъват талаб қилган тарикатга кўра амалга оширади.

Даъватни бутун оламга ёйишдаги Ислом тариқати жиҳод, даъватни жамиятда одамларга ёйишнинг тариқати эса:

хикмат йўли – ақлий хужжат билан,
чиройли мавъиза – фикр ва туйғуни уйғотиш билан,
гўзал мунозара – шахс ва нафсониятга тегмасдан амалга ошириладиган даъватdir.

اَذْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَاءْلِهِمْ بِالِّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

–,, (Эй Мұхаммад), *Парвардигорингизнинг йўли–динига донолик–хикмат билан чиройли панд–насиҳат билан даъват қилинг!* Улар (сиз билан талашиб–тортишиадиган кимсалар) билан энг гўзal йўлда мужодала–мунозара қилинг! Албатта, *Парвардигорингизнинг Ўзи Унинг йўлидан озган кимсаларни жуда яхши билур ва У Зот ҳидоят топгувчи кишиларни ҳам жуда яхши билур*“ [16:125]

Жамиятда даъват қаршисида турган кишиларнинг аксари уч гурух бўлиб, даъват тариқатидаги бу уч ҳолат мулоҳаза қилиниши лозим.

1. Исломни тушуниб унга даъват қилишни хоҳлаётганларни халқаларда ҳизбий сақофатда тарбиялаш,

2. Халқаларга имконият тополмайдиган кўпчиликка жамоий сақофат бериш, ақлларига хитоб қилинганда туйғуларини уйғотиб, туйғуларига хитоб қилинганда чукур ва мазмунли фикрлар бериш, радио, газета, журнал ва бошқа ахборот воситалари орқали тарбиялаш,

3. Бошқа фикр ва ташкилот асиirlари ҳамда ҳайронликда қолганларни

- уларни исломни тушуниб етишга ва даъватни ёйишга чақириш,
- ақидавий хужумкорлик билан уларнинг ҳатоларини тузатиш,
- мунозаралар самарали бўлиши учун улар билан даъватни аниқ бир мавзу асосида белгилаш,
- баҳсни факат фикрлар ва даъват доирасида ҳамда икки томон келишган фикрлар атрофида олиб бориш,
- мавзуни ҳизб қабул қилган исломий райлар, фикрлар ва хукмларга чеклаш билан амалга оширилади.

Уммат ҳизб фикрларини ўз фикри, ҳизбни ўзининг ҳизби деб, фикрлари билан бир қаторда ҳизбни ҳам ўз бағрига олиб, унинг юкларини кўтарадиган даражада ҳизб билан бирлашиб кетиши учун:

– Умматни ҳизб қабул қилган исломий рай, фикр ва аҳкомлар билан тарбиялаш, жамиятдаги баҳс мунозаларни ҳизб қабул қилган исломий рай, фикр ва аҳкомлардан иборат бўлишига эришиш,

- даъватни ҳизб орқали, ҳизб номидан, яъни Исломдан иборат бўлган холда амалга ошириш,
- жамиятнинг ҳалоскори Ислом эканлигини,
- унга ҳаёт бахш этувчи нарса исломий даъватни ёйиш эканлигини умматга шубҳа сизиб кирмайдиган даражада аниқ ишонтириш,
- умматда хизб фикрларининг тўғрилигига, хизб уни аъло даражада етаклаётганига катъий ишонч хосил қилиш билан уммат табиий ҳолда битта ҳизбга айланади ва ҳизб билан битта сафда юради.

Ҳизб юқоридаги ишлар билан бир каторда:

Ислом давлатини йўқ қилган,

Исломга ва исломий даъватга қарши уруш эълон қилган,

Исломий мамлакатларда ўзининг мафкурасини мустаҳкам ўрнашиб қолиши учун ҳаракат қилаётгандан мустамлакачининг,

– Ислом оламида Ислом Давлатини барпо қилишга ҳаракат қилаётгани сабабли Ҳизб ут-Тахиррга ва Исломга қарши кураш олиб бориши мукаррар эканлигини идрок этиши,

– унинг устидан тўла ғалабани қўлга киритиш учун, унинг кураш йўллари ва услубларини яхши билиши ҳамда уларни теран англаб этиши лозим.

Кузатув олиб борищ, мутгасил ва доимий кузатиш, Исломга қарши курашда мустамлакачига катта фойда келтирган йўллардан биридир.

У мусулмонларни кузатиш орқали уларни бўйсундирди ва исломий фикратдан узоклаштириди,

– Исломни кузатиш орқали капиталистик ва демократик тушунчаларни мусулмонларга олиб кирди ва улари исломий тушунчалар деган эътиборда уларга сингдирди,

– исломий ҳаракатларни кузатиши орқали уларни ғарбий тушунчадаги диний ҳаракатларга айлантиришга эришди,

– ўзгартира олмаганларини эса йўқ қилиб, кузатувни ҳамон давом эттироқда.

– унинг кузатуви Ҳизб ут-Тахирни англашга ва уни исломий оламдаги энг тўғри соғлом уюшма эканлигини идрок этишга олиб келди.

– бунинг натижасида Исломни мабда сифатида англаб етди,

– ҳизб ва ҳизб сақофатининг қучли таъсирини кўрганда, мусулмонларни англаб етди,

– у яна тикланажак Ислом давлати уни ислом оламидан илдизи билан суғуриб ташлабгина қолмай, оламдаги биринчи Давлат мақомини олиб,

даъватни бутун оламга олиб чиқишини англаб етгач, Исломга даъват этувчиларга нисбатан:

– ўз нуфузи остидаги минтақалардаги ҳокимларни турли воситалар билан бўйсундирди ва улар воситаида:

– исломий мамлекатларда исломий китоблардан фойдаланишни тақиқлади,

– уларни одамлар қўлидан тортиб оляпти,

– уйларга бостириб кириб китобларни ахтариб ёкиб юборяпти,

– мусулмонларни ўз юртларида кўчиб юришларини тақиқлаяпти,

– уларни қамоқقا оляпти, текширяти ва доимо назорат қиляпти,

– яшаш жойларини муайян маконларга чеклаб қўйишга уруньяпти,

– Исломнинг инсонга ёндирувчи ўт каби таъсир қилиш қувватини,

– Исломга иймон келтирган мўминлардаги буюк қувватни, уларнинг фикр ва туйғуларни ўзгартиришдаги таъсирларини жуда аниқ билди.

Шунинг учун исломий даъватнинг муваффақиятига ва Ислом Давлатининг барпо бўлишига тўсқинлик қилиш учун имкониятидаги барча воситаларни ишга солади.

Ҳизб мустамлакачининг юрган йўллари ва кўллаётган услубларини англаши ва уларни одамларга фош этиши,

– умматни бу нарсаларни онгли равишда тушунадиган қилиб тарбиялаши,

– режалари фош этилганда унинг кўллари боғлиқ турмаслиги,

– у билан бевосита тўқнашув нуктасининг ҳосил бўлиши хамда

– ёйилиш нуктасида мустамлакачи билан юзма–юз йўлика бошлашини билиши лозим.

Мустамлакачи мусулмонларни бир–бирлари билан тўқнаштиришга тайёргарлик кўради,

– халқ орасидан ҳизб билан тўқнашадиган гурухларни тайёрлайди,

– умидлари пучга чиққандагина ўзи эгаллаган ҳандакларнинг охиргисида туриб ҳизб билан юзма–юз йўлиқади ва ўзининг сўнги қуролини ишлатади.

Шунинг учун ҳизб бутун Умматни Ислом билан бириктириб ҳизбга айлантироғи,

– ҳизбга нисбатан умматнинг тўла ишончини пайдо қилмоғи,

– унинг ҳизбга онгли итоатини шакллантироғи,

– умматни фақатгина Ислом мабдаигина етакламоғи лозим.

Бу билан уммат қучли бүрөн каби ақл–идрок ва күч–кувват билан битта сафда юради ва мустамлакачининг таъсири буткул йўқ бўлиши учун бутун мамлакат ўртасида ҳақиқий жанг бўлади.

Бу иш хизбдан, уммат душмани бўлган мустамлакачи кофирнинг умматга қарши амалга ошираётган қабиҳликларини, разил тил бириктиришларини ҳамда умматни хорлаш ва мабдаини йўқ қилиш учун тузაётган жирканч хийла найрангларини фош этишни талаб қиласди.

Шунда уммат ҳизб билан бирга исломий даъватни ёйиш, исломий давлатни барпо қилиш орқали исломий ҳаётни қайта қуриш вазифасини ўз зиммасига олади ва ғояга эришиш олдини тўсиб турган барча тўсикларни олиб ташлайди.

II

Ҳизб фикрларини жамиятдаги етакчи хукмрон фикрларга айлантириш учун олиб борадиган сиёсий кураш:

1. сиёсий сакофат бериш,
2. сиёсий ҳаракатлантиришга ўтиш,
3. ҳизб фикрларини жамиятга олиб киришдан иборат.

Сиёсий сакофат – ҳаракатлантириш ҳамроҳ бўлган фикрий курашдир.

Сиёсий кураш – ўткир танқид, хатоларни очиб ташлаш ва барча вазиятларни ислом талаб килган қолипга ўтиши зарурлигини таъкидлашдир.

Сиёсий ҳаракатлантириш – умматни ўзи яшаётган ёмон воқеликка эътиборини қаратиш, душманлар тарафидан келаётган хатарлардан огохлантириш ҳамда бу хатардан қутқарадиган ва бу ёмон воқедан озод қиласдиган жиддий ишга ундашдир.

Ҳизб уммат манфаатларини табаний қилиши, мустамлака режаларини фош қилиши, сиёсий фаолият олиб бориш учун жамиятга тааллуклирайтарни одамларни фаолиятга ундейдиган тушунчаларга айлантириши, сиёсий масалаларни уммат ўртасида муолажа қилиб, сиёсий доираларга кириши билан фикрий майдондан сиёсий майдонга кўчиб ўтади.

Ҳизб умматга ёлғиз ўзи етакчилик қилиши учун,

- умматнинг унга рози бўлиб, хотиржамлик билан итоат этишини,
- бошқа барча етакчи ҳаракатларнинг тўхтаб қолиши ёки тарқалиб кетишини таъминлайдиган ишларни ижодкорлик сифати билан бажариши лозим.

Сиёсий сақофат бериш

1. Исломга зид бўлган, Уммат бирлигини парчалайдиган ва ҳаракатдан чалғитадиган:

- бошлиқ бўлишга ундан, қалбларда худбинликни пайдо қиладиган,
- жамиятни эмас, шахсни ислоҳ қилишга ундейдиган,
- ҳокимият ислохини тепадаги шахсларни ўзгартиришга боғлиқ қилиб қўядиган,
- фикрлар ўрнига, шахслар хақида бахслашишни келтириб чиқарадиган,
- чирик ва разолат рамзи бўлган фардийлик фикрига,

Жамиятнинг тўғри уйғониши ва ривожланишига асос бўлган фикрий юксалишга зид:

- «жамият босқичма–босқич ривожланади», «жамият бир ҳолатдан иккинчи ҳолатга инқилобий тарзда қўучиб ўтади ва бу қўучиб ўтишда зиддиятларга муҳтож бўлади», деган нотўғри ривожланиш фикрларига,

Куфрни парчалаш ва Исломий ҳаётини қайта бошлашда асосий куч бўлган Ислом уммати бирлигини парчалайдиган:

- жамиятни ишчи–дехқон, зиёли ва мутаффакир ва бошқа табакаларга бўлиш фикрига,

Мустамлакачига уммат ишларини ёлғиз ўзи бошқариш имконини берадиган:

- умматнинг мавжуд сиёсат ва сиёсий гурухлардан жирканиш ва нафратланиш фикрига,

Умматнинг энг муҳум ишларда ён беришга мажбур қиладиган, ҳалол билан ҳаромни аралашгирадиган, нур ва зулматни бир–бирига яқинлаштирадиган:

- хушмуомалалиқ, донолик, ўйлаб иш қилиш, шароитларга рози бўлиш никоби остидаги «дипломатия» фикрларига дуч келади ва

уларнинг барчасини ҳато фикрлар эканини ўз ақидаси асосида баён қилиб бериш билан парчалаб ташлайди.

Сиёсий ҳаракатлантириш

2. Ҳизбни ўз мінтақаси ҳаётида етакчи сиёсий кучга айлантириши ҳамда қўшни мамлакатлар ва Ислом оламида обрў–эътиборга эга бўлиши учун:

- одамларга сиёсий сақофат бериши,
- сиёсий ҳаракатлантириш одамлар билан ҳамоҳанг бўлиши,
- сиёсий сақофат беришни турли воситалар билан қучайтириши,
- фикрларининг тўғри, даъватчиларнинг росгўй ва журъатли эканлигига уммат ишончини қозониши,

Сиёсий жамоатчиликни етаклай бошлиши учун:

- уммат билан мустаҳкам алоқа ўрнатиши,
- масжидлар, жамоатчилик жойларида марузачи, мударрислар билан боғланиши,
- уммат мұносабатларидаги режаларни очиб ташлаши ва манфаатларини табанний қилиши,
- боғланишларни кўп марталаб тақрорлаши,
- ҳалқалари орқали одамларни фикр ва туйғуларини яхши билиши, уларнинг холатларидан кенг хабардор бўлиши,
- олинган маълумотлар асосида бу ёмон вазиятдан ҳалос бўлиш учун қандай кураш олиб боришни баён қилган журнал, газета ва марузалар орқали мумкин бўлган аҳборот воситалари орқали тарқатиши,

Ҳизбни гурух шаклидан баркамол ҳизбга айлантириш учун:

- барча гурухлар билан фикрий курашга кириши,
- бу фикрий курашнинг ўзида сиёсий фикрларни мужассам этиши,
- бу курашга сиёсий ҳаракатлантиришнинг ҳамроҳ бўлиши,
- ҳамда бошқа барча фикрларнинг тақдирини ҳал қилиши,
- умматни журъат билан ошкора равишда кетма-кет, оммавий қўзғатиши

Шу ишлар ҳизбни бошланиш нуқтасидан ёйилиш нуқтасига олиб чиқади.

Хизбнинг фикрий майдондан сиёсий майдонга ўтиши ва умматни унга мойил бўла бошлиши, мустамлакачининг хусуматини орттиради ва у жаҳолатпастлар, ўз сақофати билан заҳарлаганларни ҳамда малай ҳоким гурухларни хизбга қарши фаоллигини кучайтиради. Хизб дуч келадиган бу ходисаларни ўз вужудини кучайтириш учун восита қилиб олиши ва қуидаги ишларга жиддий аҳамият бериши лозим.

– Асосий масала воқени ўзгартириш бўлиб, бунинг учун маълум режа ва услубнинг бўлиши ҳамда унинг муайян мабдага асоланиши шарт. Режа ва услуб муайян воқеликни муолажа қилувчи воқелик бўлиб, айни пайтда улар ёрдамида ишюритиш учун ишлаб чиқиладиган амалиётдир. Режа ва услубни амалнинг тури белгилаб, режа ва услуб мабдага зид бўлмасагина муайян натижа беради. Шунинг учун ҳам сиёсатчилар ва уммат олиб бораётган сиёсий кураш режасини танқид қилиш лозим.

– Ёлғиз ҳолда курашиш ёки курашни шаҳслар томон йўналтириш хато ва зарарли бўлиб, ҳизб курашни жамоий равища жамиятга қаратади олиб боради.

– Жамиятдаги хукмон фикрларнинг барчасига, уни ким тарқатишидан катъий назар, каттиқ зарба бериши билан ушбу рай эгаларининг ҳизбни ҳамда ҳизб фикрларининг тарқалишига тўсиқлик қилишига олиб боради,

– шунинг учун фикрий майдонда ушбу гурухларнинг барчасини парчалаб ташлаш билан, ўз фикрларини ёйилиши ҳамда ўзини фикрий ва сиёсий майдонда мустахкам ўрнатишга эришади.

– Бу йўлдаги кураш иймон, ҳақ, адолат ва ҳалол ҳақида кетар экан ҳеч қандай ўртacha ечим ёки келишув бўлиши мумкин эмас. Кураш услугини фақатгина хужумкорлиқдан иборат бўлган ақидавий даъват услубида бўлиши лозим.

– ҳизб одамларни етакламоқчи бўлган фаолиятга уларнинг тайёр ёки тайёр эмасликларини билиш учун уларнинг фикр ва туйғуларини ўлчаб кўриши керак бўлади.

Ҳизб фикрларини жамиятга олиб кириш

3. Сиёсий фаолият олиб бориш ва ишларни аник режа ва услублар асосда очиқ тартибга солиш.

Ҳизб сон жихатдан ҳам, куч жихатдан ҳам ўзларидан устун бўлган катта кучга қарши жангга кираётганлари учун, услубларини ўзгарувчан ва мослашувчан қилиб олишлари,

– ҳар қандай шароитда ҳам сустлик қилмасдан ўз ишини адо этиши, бу ишларни бажармасликда эса ҳеч кимга бирор узр йўқлигини жиддий англаши лозим.

– Ҳизбнинг иши сақофий фаолият ва фикрий кураш бўлиб, фикрий кураш ҳам сақофий ишдир.

– ҳато фикр ва тушунчаларни танқид қилиш ҳамда тўғри фикр ва тушунчаларни баён қилиб бериш – **фикрий курашдир**.

– сиёсий ҳаракатлантириш **сиёсий амал** бўлиб, умматни ёмон воқеликка эътиборини қаратиш, душман режаларидан огохлантириш, ушбу ҳатардан қуткарадиган ва бу ёмон воқедан озод қиласиган жиддий ишга ундашдир.

Сиёсий кураш тариқат эмас, услугуб бўлиб у тажриба, малака ҳамда маълумотга муҳтож бўлади. Унинг қуввати ошкор услубларни намоён қилиш ва ошкор бўлмаган услубларни маҳфий тутиш ҳамда мабдани фикрат ва тариқат жихатидан тўла ва очиқ баён қилишдадир.

– барча вазиятларни Ислом қолипига ўтишини таъкидлаш, ўткир танқид ва ҳатоларни очиб ташлаш **сиёсий кураш** хисобланади.

– ҳар бир амалнинг мустаҳкам фикрат ва тариқат асосида, чукур фахм ва онгли итоат ҳамда курашчан услугуб билан бажарилиши – сиёсий кураш натижасини беради.

– сиёсий курашни ҳизб амалга оширади, сиёсийрайлар бериш, манфаатларни қабул қилиш, режаларни фош қилиш ҳам ҳизб томонидан амалга оширилади.

– ҳизб табанний қилган сиёсий раъйлар ва иккиламчи раъйлар сиёсий сақоғат беришда таяниладиган модда ва сиёсий курашнинг асосий куролидир.

– режаларни очиб ташлаш ва манфаатларни қабул қилишдаги ягона курол ҳам ҳизб баён қилиб берган фикр варайлар бўлиши шарт.

– ҳар бир хизбийнинг ўз ҳалқасидаги тинимсиз ҳаракати сиёсий курашга ёрдам беради ва уни кучайтиради

Сиёсий кураш режа ва услугуб асосида амалга оширилади.

– режа мабдани ёйиш ёки уни ёйиш тариқати тақозо этадиган бирор ғояни рўёбга чиқариш учун, белгилаб бериладиган умуий сиёсатдир.

– услугуб эса, ҳос сиёсат бўлиб, режани рўёбга чиқаришга ёки мабда талаб қиласидиган ишни бевосита ижро қилишга ёрдам берадиган жузий амалдир.

– режа ғояни рўёбга чиқариш учун белгилаб берилган умуий план, услугуб эса ижро қилиш воситалари дир.

Режа ва услубларда ижодкорлик намоён бўлиши ва ҳизб ўз зиммасига олган вазифасини бажараётгани ҳам ўз аксини топиши лозим. Ҳизб фикрий–шуурый яхлит вужуд бўлгани учун ҳам, ҳар бир хизбийдан хизбни гавдалантириб турганини хис қилишини тақозо қиласи. Аъзолар орасидаги алоқа иймоний мухит асосидаги чин хизбий алоқа бўлиши шарт.

Режани киёдат белгилайди, услугуни эса иш бажарувчилар ишлаб чиқади.

Жамиятда фикрларни ёйиш ва сиёсий ҳаракатлантиришни амалга ошириш услублари:

- аъзоларнинг ойнома ва рўзномаларга мақола ва ҳатлар ёзиши,
- имкони бўлган жойларда маърузалар ўқиши,
- долзарб мавзуларда мунозаралар ўтказиши,
- маърузачилар билан баҳс–мунозаралар қилиши,

- мактаб ва институларда баҳс–мунозаралар қилиш,
- одамлар билан уйларда, автобусларда ва ҳамма жойларда баҳс–мунозара қилиш.

Хизбий амал ҳизбга, умматга ёки мабдага тааллуқли янги пайдо қилинган иш бўлиб, хизбий ишлар ҳизб бирлигини сақлаган холда фақат қиёdat томонидан белгиланади.

Мана шундай услублар орқали ва хизбийлардан маълумотлар олиб, бу маълумотларни бошқа лажналарга бериш билан ҳизб фикрларининг кенг кўламда ёйилиши рўёбга чиққанидек, кенг қамровли тартиблаш ҳам рўёбга чиқади. Натижада ҳизб ўз ғоясини амалга ошириш йўлида катта қадамлар билан олдинга йўналади.

III

Ислом Давлатини барпо қилиш учун ҳизб ғайри исломий жамиятга кириш учун ҳаракат қилар экан аввало:

Ҳизб таърифлаб берган жамият маъносини,
Ўз минтақасидаги жамият воқеини, унинг умуний ва жузъий нарсаларини,

Жамиятда хукмон асосий ва иккиласми фикр ва хукмон туйғуларни ўзгартириш мақсадида жамият сари интилаётган ҳаракатнинг моҳиятини,

Жамият эшигини очиши ёки унинг ўзи очилиши учун ҳизбнинг жамият эшигини қоқиш йўлидаги ҳаракатини онгли равишда батафсил билиши лозим.

Инсон – эркак ва аёл жинсидан, уни ҳаракатга келтирувчи ҳаётий қувват манбаи бўлган узвий эҳтиёж ва ғаризалардан, борликни идрок этиш воситаси бўлган ҳис қилиш аъзоларидан ташкил топган,

– бирор ишни қилиш ёки қилмаслик ихтиёрига, ихтиёр қилган ишни амалга ошириш имкониятига,

– ҳис туйғуларини ифода эта оладиган нутқ ҳамда хотиржамлик ва безовталикни туюдиган қалбга эга бўлган ақлли маҳлуқдир.

Шахс – ҳаёт ҳақидаги фикрлардан иборат–ақплияти ва бу фикрлар асосида вужудга келган майллардан иборат–нафсияти бўлган инсондир.

Жамоат – бир қанча шахсларнинг бир жойда тўпланишидир.

Жамият – одамлар, фикрлар, туйғулар ва конунлар мажмуасидир.

Халқ – ўзларига тегишли насаблари ёки яшаб турган ерлари асосида бирлашган одамлар мажмуасидир.

Уммат – ҳаёт низоми балқиб чиқадиган ақида боғлаб турадиган инсонлар мажмуидир. Яъни бир эркак ва аёлдан келиб чиқкан, фикрий, узвий ва жисмоний қувватлари бир-биридан фарқ қиласидиган, ўлчов, тушунча, қаноатлари ва уларни ижро қилиш услублари хилма-хил ва мураккаб бўлишига қарамасдан, аслий фикрлар хукмронлик қиласидиганган **ижтимоий** вужуддир

Давлат – уммат қабул қилган тушунча, ўлчов ва қаноатлар мажмуасини умматга татбиқ қилувчи **ижроий** вужуддир.

Салтанат – одамлар ўртасидаги алоқаларни мажбурий тарзда бошқаришдир.

Султон – шариъат томонидан одамларни бошқриш хукуқи берилган шахсадир.

Хукмрон, кучли гурӯҳ – сиёсатчилар, сиёсий таъсирга эга бўлган партия ва уюшмалар мажмуасидир.

Ҳизб – бир хил тушунча, ўлчов ва қаноатларни ўзида мужассам этган,

муайян ақида ва шу ақидага хос сақофат асосида бирлашган одамлар жамоасидан иборат **фикрий** вужуддир.

Жамият ва жамиятга кириш.

– Одамлар ўртасидаги доимий алоқалар жамоатни жамиятга айлантиради.

Доимий алоқалар фойда келтирадиган ёки заарларни дафъ қиласынан манфаатлардан иборат бўлиб, инсонларни манфаатга ундовчи омил – ғариза ва узвий эҳтиёжлардан вужудга келган ҳаётий кучдир.

Бу ҳаётий қучдан эҳтиёжларни қондиришга ундовчи истаклар, хоҳишлар ва майллар вужудга келади.

Бу туйғу, истақ, хоҳиш ва майлларни қондириш эса маълум тушунчалар асосида амалга оширилиб, инсон ўзидаги тушунча ва туйғуларига қараб ўз манфаатларини тартибга солади.

Натижада одамлар ўртасида фикрлар, туйғулар ва татбиқ қилинаётган қонунлар асосида алоқа вужудга келади.

Демак жамият – одамлар, фикрлар, туйғулар ва қонунлар мажмуасидан иборатдир.

Шунга кўра жамиятга кириш одамлар ўртасидаги алоқаларга қарши чиқиш демакдир.

Бу алоқалар – уларни бошқарадиган Салтанат орқали юргазилгани учун ҳам,

- салтанат ва уммат ўртасидаги инсон манфаатлари хусусидаги алоқаларга қарши чиқиш билан одамлар ўртасидаги мавжуд алоқалар таъсирланади,

- салтанат ва ҳалқ ўртасидаги алоқаларга қуч ва журъат билан қарши чиқиш орқали жамиятни ларзага келтириш мумкин бўлади,

- бу алоқаларга кучли ва доимий зарба бериш билан одамларга ўз жамиятларининг ёмонлигини ва уни ўзгартириш зарур эканлигини хис қилидириш мумкин бўлади,

Ислом оламидаги ҳозирги бошқарув, исломий бошқарувдаги каби битта ҳокимнинг ўзида эмас, балки демократик тузум суратидаги ҳоким, сиёсатчилар ва сиёсий таъсирга эга бўлган партиялар хукмронлигига намоён бўлади,

Демак ҳалқнинг бугуни ва эртасига таъсир қўрсатиш, бу уммат ва ҳалқлар ичига кириш факат шу ҳокимларга, уларнинг сиёсий фикрларига, уммат ва бошқа давлатлар билан бўладиган алоқаларига, ишлари ва тасарруфларига хужум килиш, зарба бериш орқали мумкин бўлади.

Ҳокимларни уммат ва ўзлари хукм юритаётган халқлар ўртасидаги алоқаларни ҳамда бошқа давлатлар билан бўладиган алоқаларини бошқаришга тааллукли фикрлари, ишлари ва тасарруфларига зарба бериш сиёсий ҳизбнинг ишидир. Сиёсий ҳизбнинг бундан бошқа иши бўлиши ҳам мумкин эмас.

Сиёсий фикрлар – «ҳоким сиёсий фикрлар асосида муҳосаба килинади ҳамда одамларни шу фикрлар билан бошқариши учун ҳаракат килинади», деган асосда берилади.

Ҳокимларнинг режаларини очиб ташлаш ва манфаатларни табаний килиш сиёsatдан бўлиб, булар орқали ҳизб ҳокимларнинг иш ва тасарруфларига зарба беради.

Шунинг учун ҳизб ўзини сиёсий ҳизб сифатида сақлаб қолиши,
– ўзрайларини жамиятдаги хукмрон фикрларга айлантириши учун юқоридаги вазифалар ҳизбга аниқ ва равshan бўлиши зарур.

– сақофий вазифани адo этаётган сиёсий ҳизб – жамият сари юришни бошлаш учун фикрат ва тариқатни чукур тушуниб олаётган,
– одамларга хитоб қилаётган сиёсий ҳизб – жамият сари амалий қадам ташлаётган,
– одамлар ўртасидаги алоқаларга тинимсиз қарши чиқаётган сиёсий ҳизб – жамият эшигини очаётган ҳисобланади, қачонки ҳизб:

– жамиятни ўзи табаний қилган фикрлар билан бошқарса,
– ўзининг фикрлари ва олиб бораётган ишининг тўғрилигига ҳамда умматни тўғри бошқара олишига ҳамда,
– умматда ҳокимлар факат шу ҳизбдан бўлиши керак деган қатъий ишончни вужудга келтира олсагина, жамиятга кирган ҳисобланади.

Ҳизб жамиятда мустаҳкам қадам ташлашга қодир бўлиши учун сиёсий ҳаракатнинг:

– фикрий ва сиёсий қураши ички ва ташқи алоқаларга қаратилган бўлиши,
– тартибли ва жамоий сақофат ўзининг белгиланган йўлида давом этиши,
– услубларни мукаммал адo этиши ва воситаларни кўпайтириши лозим. Бу ишлар:

– қачонки ҳизб қарши чиқаётган алоқаларнинг воқеини ҳис қилиниб идрок қилинадиган,

– ҳизб тарқатаетган фикрларнинг воқелиги тасаввур қилинадиган бўлсагина натижа беради.

Шунинг учун ҳизб ўзи фаолият олиб бораётган мажолнинг,

– иш олиб бораётган ҳар бир вилоятнинг,

– ўзи салтанат ва халқ ўртасидаги алоқаларга қарши чиқаётган шаҳарнинг воқелигини яхши тушуниши,

– жамиятга ҳужум қилиш ва унга киришдаги ҳаракат режаси теран ва ҳис қилинадиган даражада ёрқин бўлиши лозим.

Фикрий кураш

Барча ваоситалар ва бор имкониятларини ишга солиш,

– фикрий курашдаги ҳизб табаний қилган асослардан оғишимаслик,

– етказилаётган фикр воқеини ўзлари очик-равшан тасаввур қилишилик,

– шарҳлаётганда бу фикр воқеини аниқ ҳис қилинадиган шаклда тасвиirlаб бериш,

– қуфр тўсик ўрнида кўйган барча фикрларни тарихий ва воқеий ходисаларга боғлаб, уларга мисол келтириб жонли мунозаралар пайдо қилиш билан фикрий курашни ҳис қилинадиган воқе устига курган бўладилар.

Сиёсий кураш

– уммат ва салтанат алоқаларига дархол қарши чиқишини бошлаш,

– факат ҳалокатли зарбалардангина ўзларини эҳтиёт қилиши,

– ишларни уддалай олиш имконига қараб белгилаш,

– зарур ишларнинг бажарилишини талаб қилиш,

– ҳар бир содир бўлган ходисага муносабат билдириш,

– жамият кирдикорларини очиб ташлаб,

– алоқаларга қарши чиқища ишларни ҳужумкор шаклда танқид қилиш билан уларни қаттиқ силкитиб ташлаш,

– келгуси манфаатларга қарши фикрий кураш ҳамда тартибли ва жамоий сақофатни ишга солиш,

Шу куннинг фойда асосидаги манфаатларига қарши:

– улар гурухлар, минтақа, ўлка ёки бир бутун умматга алоқадор бўлишидан қатъий назар умматнинг ҳақиқий манфаатларини қабул қилиб:

1. Улкан маблағларни самарасиз сарфланиши натижасида уммат бошига тушаётган зулмнинг воқеини сифатлаб берилади ва бу мавзудаги шаръий ҳукмга тўхтамасдан ҳокимга қарши нафрат кўзгатилади,

2. Бирор муаммони ҳоким нотўғри муолажа қилаётганида бу муаммонинг тўғри муолажасини Аллоҳнинг ҳукми билан баён килинади,

Шу куннинг сиёсий манфаатларига қарши:

- вазирлар маҳкамасининг қандай ташкил қилинганини,
- уларнинг ҳукуматни қандай бошқараётганини,
- парламент мажлисининг ғафлатда экани ва уларни сиёсий доирага айлантирган демократиянинг ўзи арзимас нарса эканини,
- ажнабий давлат элчиҳоналарининг давлат ишларига аралашаётганини,
- оқсоқоллар ва сармоядорларнинг ҳукмрон синфларга ўз таъсирларини ўтказаётгандарини

- вазирлар маҳкамаси ташкил қилинаётган ёки унга ишоч билдирилаётган пайтда,,
- парламентнинг навбатдаги мажлиси очилаётган ёки уларга алоқали ҳодисалар содир бўлаётган пайтда фош қилиш орқали, гоҳо шу куннинг манфаатларига қарши чиқиш билан қўшиб олиб борилади.

Бу ишларни дикқат билан, онгли равища татбиқ этиш жамият эшигини очилиши ёки ҳизбнинг ўзи уни очишига имконият яратади.

Ҳизб мақсади – салтанатни ҳокимлар кўлидан эмас балки ҳукмрон синф кўлидан,

- уни уммат билан салтанат ўртасидаги алоқаларга қарши чиқиш орқали,
- бу салтанатни исломий давлатга айлантириш учун,

– мавжуд салтанатни йўқотиш ёки уни парчалашга ёрдам берадиган салтанатни эмас, балки мавжуд салтанатни уммат воситасида олишdir.

Сўнгра мавжуд салтанатни шакли ва низомини ўзгартиради ҳамда Исломни татбиқ қилиш, Ислом рисолатини бутун оламга олиб чиқиш учун харакат килади.

Бунда:

1. Вазирликларнинг бири иккинчисидан афзал кўрилмай, хукмрон синфларнинг барчаси нишонга олинади,

2. Одамлар ўз манфаатларини рўёбга чиқишини идрок этишидан хизбни хукм юритиш ҳамда унга таъсир ўтказишдан узоқлаштирумаслиги учун:

- мавжуд салтанат ўз қовурғаларини ўзи синдириб ташлайдиган,
- ҳайбатини йўқотиб, одамларнинг унга таъмасини қўзғайдиган,
- ҳалқумидан олиб, ҳаётига барҳам берадиган қўл ва бармоқларни кўпайтирадиган,

– Ислом бошқарувига, Ислом Давлатига ва Ислом байроғига одамларнинг иштиёқини қўзғатадиган ҳолда, одамлар устидан хукм юритилаётган кайфиятга қарши, Ислом хукмларига мувофиқ равища фақат хужум қилинаётган масаладаги шаръий ҳукмни баён қилиб берилишига жиддий эътибор берилиши лозим.

Лекин ишдан қўзланган ғоя ҳокимиятни қўлга олиш эмас:

– балки исломий ҳаётни қайта тиклаш ва Ислом даъватини бутун оламга ёйиш, бунинг тарикати эса ҳокимият эканлиги,

Масала ҳокимият тепасидагиларни парчалаш эмас балки:

– Ислом фикрларини жамиятда хукмрон фикрларга айлантириш орқали ҳокимият тепасидагиларни парчалаш ва шу хукмрон фикрлар орқали уларнинг қўлидан салатанатни тортиб олишdir.

Салтанатнинг пайдо бўлиши:

- давлат ўзи асосланадиган янги фикрнинг пайдо бўлиши билан пайдо бўлади.
- салтанат эса одамлар ўртасидаги алоқаларни мажбурий тарзда бошқариш бўлиб, у ҳам шу фикрларнинг ўзгариши билан ўзгаради.
- одамлардаги фикрнинг тушунчага айланиши, уларнинг дунёқарашнини ҳам, манфаатларга қарашини ҳам ўзгартиради.
- бир минтақадаги одамларнинг манфаатларга қарашлари бир ҳил бўлса, улар ўз манфаатларини бошқарувчи салтанатни тиклайдилар.
- одамларнинг манфаатга қарашлари ҳар ҳил бўлса, улар бир неча гурӯхга бўлинib кетадилар ва салтанат жамиятдаги кучли гурӯхнинг қўлига ўтади.
- ҳатто қабилачилик, демократик, исломий ва диктатура салтанати ҳам шахс салтанати эмас, балки гурӯхлар салтанатидир.
- ҳар қандай мамлакатда ҳокимиятга етишнинг тариқати, ҳаёт хақидаги муайян фикрларни пайдо қилиш, сўнг одамларнинг кўпчилиги ёки улар ичидаги кучли гурӯхнинг бу фикрларни розилик, қаноат ва қизиқиш билан қабул қилишларига эришишdir. Шунда табиий ва муқаррар равишда давлат вужудга келади.
- демак, салтанатни вужудга келтириш ва уни қўлга олиш учун – уммат ичida ҳаёт хақидаги муайян фикрларни пайдо бўлиши ва бу фикрларни розилик, қаноат ва қизиқиш билан қабул қиласиган кучли гурӯхнинг бўлиши шарт.
- умматнинг ўлчов, қаноат ва тушунчаларига зид бўлган ҳукмни татбиқ қилиниши, фақатгина умматнинг моддий ва фикрий қувватидан кучли моддий ва фикрий куч ёрдамида қилинадиган ташқи ҳужум орқали амалга оширилиши мумкин.

– умматнинг кўпчилиги ёки унинг ичидаги қучли гурухда исломий фикрларни вужудга келтириб, жамиятда улар асосида яшаш зарур эканлигини уларга ҳис қилдирадиган омил давлат ҳам, уммат ҳам эмас, ҳатто уммат орасидаги муфаккир шахслар ҳам эмас, агар улар шахс сифатида қолишса, балки – ҳизбдир.

Чунки давлат фикрий вужуд эмас, балки уммат қабул қилган тушунча, ўлчов ва қаноатлар мажмуасини умматга татбиқ қилувчи **ижроий** вужуддир. Давлат ўз вужудини умматдан олиб, умматнинг ҳаётий ва идрокий воқелигидан четга чиқиб кетиши мумкин эмас.

Уммат эса – бир эркак ва аёлдан келиб чиқкан, фикрий, узвий ва жисмоний қувватлари бир–биридан фарқ қиласидиган, ўлчов, тушунча, қаноатлари ва уларни ижро қилиш услублари ҳилма–ҳил ва мураккаб бўлишига қарамасдан, аслий фикрлар хукмронлик қиласидиган, фикрлашда мана шу асосга чекланган **ижтимоий** вужуддир. Хеч бир ҳалқ ва уммат жамоий сифати билан ўзининг паст ва тубан бўлган умумий ҳаётга қарашини, анъанавий мушгарак ўлчов ва қаноатларини ўзгартиришга қодир бўла олмайди.

Шахслар – шахс деган сифатлари билан – вужуд ҳисобланмайдилар

Шахс қанчалар қудратли бўлсада уммат ва давлат вужудига таъсир кила олмайди,

уларга улардан кучлироқ, вужудлик сифатига эга бўлган, бир вужудни ташкил қилишимкониятини берувчи робита билан боғланган омиллардан таркиб топган вужудгина таъсир кила олади.

Ўлчовлар, тушунчалар ва қаноатлар:

- давлатнинг ҳуқуқий, умматнинг ижтимоий воқеини белгилайдиган,
- уммат ва давлатнинг ишларига таъсир ўтказадиган,
- уммат ва давлатнинг ҳаёт ишларида пойdevорлик вазифасини ўтайдиган **манбаъдир**.

Демак ўлчовлар, қаноатлар ва тушунчаларга манбаъ бўлишга,

- уммат ва давлатга таъсир ўтказишга,
- уларни пайдо қилишга, мустаҳкам ўрнатишга, муҳофаза қилишга, тўғрилаш ва алмаштиришга қодир нарса уммат ҳам, давлат ҳам, мутафаккир шахс ҳам эмас балки ҳизбдир.

Хизб ва унинг вужудга келиши

Фикрларнинг ҳилма–ҳиллиги, тушунчаларнинг қарама–қаршилиги жамият муаммоси бўлиб, бу муаммо албатта шу жамиятдаги ҳизб ёки уюшмаларнинг бири томонидан тартибли ё тартибсиз, моддий ёки фикрий кураш орқали ҳал қилинади.

Ҳизб лугатда – кишининг кўшниси, ҳамрохи дейилса,
Шариатда – жамиятда пайдо қилиш хоҳланаётган ва аъзолари иймон келтирган **фикратга** асосланган уюшма дейилади.

Фикрат, инсон истеъоди билан ишлаб чиқилиши, қийин шароит ва вазиятлар натижасида юзага келиши, мантиқ ва илмий изланишлар натижаси ҳамда ваҳий орқали вужудга келиши мумкин бўлиб, буларнинг энг тўғри ва яхниси, Аллоҳ Таоло томонидан юборилган фикрат – мабдадир.

Муфаккир – зеҳнида вужудга келган фикратга қатъий ишонса,
– у каноатга айланиб, шахсий фикрдан тушунча ва ўлчовга кўчса,
– у бир жамоатда тақоррланиб, қаноатлантирилиб, татбиқ қилинишга ўтса, жамоат ва унинг ҳар бир аъзосининг мулкига айланади.
– шунда у фикрлаш доирасидан одамларда ва сўнгра жамиятда мавжуд бўлиш ўрнига кўчади.
– фикрат уларнинг дунёқарашлари ва хаёт ишларини тартибга солиб уларга кучли таъсир қиласиган ҳукмрон фикрга айланади.
– натижада муайян тушунча, ўлчов ва қаноатларни ўзида мужассам этган кишиларни ақида ва ҳизбий сақофат асосида бирлаштирган **фикрий** вужуд, ҳизб ташкил топади.

Бу вужуд – уммат вужудининг эмас, умматнинг бир қисмидан иборат бўлган,
– давлат вужуди остида эмас, салтанат остида ҳаракат қиласиган,
– уммат ва давлатга таъсир кўрсатадиган, уммат ичидан шаклланган ҳизбдир.

Вужудлар жанги

Хизб вужуд сифатида бир вақтнинг ўзида таъсирланиш хусусиятига эга бўлган давлат ва уммат вужудлари устидан ғалаба қозониш учун кураш олиб боради.

Кураш муддатини фикрий вужудини маҳкам ушлаши билан қисқартиради.

Хизб тушунча, ўлчов, қаноатлардан чекинмаса:

– тезда одамлар ичидаги кучли груп устидан ғалаба қозонади ва уммат вужуди ичидаги марказни эгаллайди,

– мана шу янги вужуд ёрдамида давлат вужудини қулатади,

– фикрий ва ижроий вужуд ёрдамида бошқа барча груплар устидан ғолиб чиқади ва уларни ягона уммат вужудида бирлашгиради.

– хизбнинг кураши фикрий ҳамда қаноат, ўлчов ва тушунчалар курашидир.

– уумумий алоқалар ва умумий манфаатларга ҳам қарши курашади.

Давлат – ижро қилиш хукуқига эга бўлган салтанатдан,

вужуди – ижро қиладиган ўлчов, қаноат ва тушунчалардан иборат.

Уммат – фикрий, узвий ва жисмоний қувватлари турлича бўлган инсонлардан,

вужуди – ижро қилинадиган ўлчов, қаноат ва тушунчалардан иборат.

Хизб – одамлар жамоаси ҳамда тушунча, ўлчов ва қаноатлардан,

вужуди – тушунча, ўлчов ва қаноатлар манбаи бўлган фикратдан ҳамда тушунча, ўлчов ва қаноатлар билан одамлар жамоасини боғлаб турган ақида ва хибий сакофатдан иборат

Демак хизб:

– тушунча, ўлчов ва қаноатларни парчалаб ташлаш билан салтанатни эмас, балки давлатнинг вужудий сифатини парчалаш учун,

– тушунча, ўлчов ва қаноатларни парчалаб ташлаш билан умматни ёки унинг бирор аъзосини эмас, балки умматни кўлга олиш, шаънини кўтариш, тубан вужудни гўзал, юксаклик ва улуғлик билан ажralиб турувчи вужудга айлантириш учун унинг вужудидаги бузук сифатларни парчалаб ташлаш учун фикрий вужуд сифатида бу икки вужуд билан курашади. Бу вужудлар курашидир. Кураш иккала вужуд билан

бўлсада, давлатнинг вужуди ҳокимиятга эга бўлгани учун, курашнинг унга қаратилгани очик кўриниб туради.

Шунинг учун ҳизб муваффақиятсизликка учрамаслиги, курашда кучсизланиб, вужудий сифатини зайифлашириб юбормаслиги учун:

- жамиятга ёлғиз фикрий вужудий сифат билан кириши,
- бошқа бирор сифат ва вужудий сифатга асосланмаган амални шерик қилмаслиги лозим.

Бу вужуд давлат ва умматнинг шахсияти каби қуввати, ҳайбати ва ўзи ҳам ҳис қилинадиган шахсиятдир.

Мана шу шахсият ва вужуд кураш майдонига киради ва умматга етакчилик қилиш, кейин салтанат тизгинини қўлга олиш ва бу шахсиятни уммат ўзининг шахсияти қилиб олиш учун ва умматнинг шахсиятини ҳизб ўзининг шахсияти қилиб олиш учун ҳаракат қиласди.

Ҳизб жамият ичкарисига осонлик билан тезроқ киришга имкон тополмай, жамият эшиги олдида туриш вақти чўзилиб кетганда:

– Росул...нинг сийратларини таъвил қилиш, ҳизбнинг фикр ва насраларини шарҳлаш ҳамда вокедан мисоллар келтириш билан,

Ҳизб жамият ичкарисига киргач эса:

– Ислом воситалари заиф, қуфр воситалари эса кучлилигини баҳона қилиб ўзрайларидан қайтаришларга йўлиқади.

Бу тўсиқни ҳизб – ўзининг ақидавий ҳақиқати ва мабдай хусусиятини тиник идрок этиши,

– ўзи табаний қилган услуб ва воситаларига фикратга аҳамият бергани каби жиддий аҳамият бериши,

– табаний қилган фикрий, сиёсий ва идорий райларининг барчасини йигитлар онгига мутглақо иккиланишсиз, тўла қаноат, розилик ва хотиржамлик билан мустаҳкам ўрнатиши,

– услуб ва воситаларини онгли равишда, ўз фикрат ва тариқати асосида амалга ошириши,

– ўзининг зотий қийматларини тўла сақлаган холда жамиятдан таъсирланмай, бошқаларга бўлган ишончни сусайтириб, жамиятни ўзгартириши ҳамда

– қатъий ҳаракат қилиши билан бутўсиқ ва қийинчиликларни енгиб ўтади.

Жамиятга кириш режасини амалга ошириш услублари

Ҳизбнинг вужуди унинг жиҳозини англатмайди, балки у бундан қўра қамрови кенгроқдир. Ҳизб вужуди – тушунча, ўлчов ва қаноатлар манбаи бўлган фикратдан ҳамда тушунча, ўлчов ва қаноатлар билан одамлар жамоасини боғлаб турган ақида ва ҳизбий сақофатдан иборат. Ҳизбий амалларни ҳизб жиҳозлари бажаради.

- ҳизб йигитларининг ҳалқалар бериши ва жамиятга боғланишини,
- маҳаллий жиҳознинг тартибли ва жамоий сақофат беришини,
- даъватни бошқариш, мунозараларга тааллуқли тартиботларни кўллашини,
- йигитларни кучайтириш учун муайян услубларни жорий қилишда давом этишини,
- буйруқларни салоҳиятга эга шаҳсга онгли равища итоат қилган холда, бир бутун вужуд кўриниб турган суратда бажарилишини,
- ҳар бир ҳизбий маҳаллий лажнадан узилиб қолган тақдирда ҳам ички туртки асосида ҳаракат қилишини,
- маҳаллий лажна ҳам вилоят лажнасидан узилиб қолса, ўз шахсий турткиси асосида ишни давом эттиришни таъминлаш, яъни ҳизбни бошқариш вилоят лажнасининг ишидир.

Вилоят лажнасининг моҳияти:

- ҳизбни бошқарадиган, бир ўлкада ҳизб сифатида ҳаракат қилиб, ҳизбнинг сиёсий кўринишини намоён қиласидаган вилоят лажнаси бўлиб,
- ҳизбни уммат ичидаги фикрий жиҳатдан кўрсатганидек, сиёсий жиҳатдан ҳам кўрсата олиши вожиб, чунки сиёсат ҳизбнинг ташқи кўриниши, фикр эса унинг табиатидир

Вилоят лажнасининг ишлари:

1. салоҳияти факат мўътамадга берилган ижроий ишлар,
2. лажна сифатида лажнанинг ўзига берилган ўз минтақасидаги идорий ишлар.

Қарор қабул қилиши:

- фикрга олиб борадиган райларда энг тўғрисига эргашилади,

– агар райларда битта фикрга таслим бўлинмаса, ҳар қандай нарсадан катъий назар мўътамад фикри кувватланади.

– амалга олиб борувчи райларда эса кўпчиликнинг фикрига эргашилади.

Вилоят лажнаси жамиятга кириш учун белгиланган режани ижро килишда қабул қилинган услубда ҳаракат қилди.

1. Қиёдат тарафидан келаётга буйрукларни бажариш.
2. Қиёдат тарафидан келган баёнот, варака, эслатма ва бошқаларни босиб чиқариш ва тарқатиш

Вилоят лажнаси ўзи тарафидан жамиятга киришни амалга ошириши:

- одамлар манфаатлари борасида салтанат ва уммат ўртасидаги алоқаларга дарҳол қарши чиқишини бошлаб юбориш,
- варакалар чиқариш,
- мақсадли зиёратлар ва жамият билан боғланишни йўлга қўйиш,
- услублари аниқ белгиланган холда мулоқотлар ўтказиш,
- матбуот томонидан бўлиш шарти билан бир неча маҳаллий газеталар чиқариш,

Ҳаракат бирлиги, тўғрилиги ва соғломлигини саклаш учун:

- барча ҳаракатлар хизб табанний қилган фикрлар, ҳукмлар ва сиёсий райларга мувофиқ бўлиши,
- вилоят лажнаси тарафидан чиқарилаётган варақа ва журналлардан қиёдатга нусха юборилиши,
- хар икки ҳафтада таҳририй мактуб ва хар икки ойда бир марта қиёдатга элчи юбориши,
- ҳаракатни қисмларга бўлишга жиддий эътибор беради ва чуқур баҳс қилинади,
- вилоят лажнаси қисмларга бўлишда йўл қўйган ҳатоларни қиёдат тузатади.

Вилоят лажнаси бу даврда хизбий мустаҳкамланишни ва уммат билан алоқаларни кучайтиришни амалга ошириш учун:

Хизб жисмига нисбатан:

- ўзлари аланга ичидә, жанг майдонида бўла туриб, уйғотилганларидан кейин яна уйқуга кетганлар учун ачинилмайди,
- хизбийларни факат ёрдам кўрсатадиган ёки фаҳрий аъзолик учун кўпайтирмай,
- вилоят лажнасининг салобати ва амал қилиш қудрати мукаммал бўлиши,
- ҳар бир аъзоси ҳалқа олиши ва ҳалқа бериш, шаҳрий ҳалқаларга қатнашиши, топширилган вазифаларни мукаммал бажариши учун,
- шаҳсларда хизб сақофатини кучайтиришга эътибор бериши лозим.

Умматга нисбатан:

- уммат райига зид райларни очиқлик ва журъат билан, қўполлик қилмай,
- умматни қутқариш, тубан ҳолатдан юксалтириш учун ҳаракат қилаётганини бағри кенглик билан баён қилиб бериши лозим.

Вилоят лажнаси хизб табаний қилган қоидаларни тушуниш ва татбиқ қилишга жиддий эътибор беради.

- масъулият жамоат орасида салоҳият бўлинганига қараб бўлинниб – эътиборсизлик келиб чиқмаслиги,
- ижро қилиш талаб қилинаётган куч ва қувватнинг – бир шахсда мавжуд бўлмагани учун – «салоҳият якка тартибда, амал қилиш эса жамоий бўлади»

- мўътамад вилоят лажнаси ёки маҳаллий жиҳоз аъзоларининг хоҳлаганидан ёрдам олади,
- мўътамад пойтаҳтда бўлиб, даъват учун керак вақтда уни тарк этади.
- вилоят лажнаси аъзолари шаҳарларни белгиланган ва муқаррар суратда зиёрат қилишлари вожиб.

Жамиятга кириш шакли

Хизб кириш учун ҳаракат қилаётган жамият ғайри исломий жамият бўлиб, унга кириш Исломнинг қуфрга қарши кириши шаклида бўлши шарт.

- жамиятга фикрларнинг дипломатик йўл билан киритилиши, Исломни жамиятдан узоклаштириб юборади.

– демак, жамиятга кириш учун қўйиладиган биринчи қадам тушунчалар, қаноат ва асосий ўлчовларни ақидавий услугуб билан парчалаб ташлашдир.

– жамиятга соғ Исломдан бошқа бирор нарсани киришига йўл бермаслиги лозим,

– чунки хизбнинг жамиятга кириши куфр устидан исломнинг ғалаба қозониши бўлади.

Хизбнинг жамиятга киришини тўсиш учун куфр жамияти унинг эшиги олдига:

«Ватанпарварлик», «Социализм», «Ҳарбий иттифоқларга қўшилмаслик», «Демократия», «Исломнинг маслашувчанлиги», «Сиёsat бошқа, дин бошқа», «Бошқа умматлардаги мослашувчанлиқдан фойдаланиш», каби сиёsat ва қонун чиқаришдаги асосий ўлчовлардан иборат **зулфин ва қулфлар** кўяди.

– бу фикрларнинг сохталигини фош қилиб, парчалаб ташлаш билан жамиятга кириш осонлашади.

Хизб жамиятга кирганда давлат ҳокимлари:

– жамиятда бетайинликни пайдо қилиш, ўзлари ўтирган жойни саклаб қолиши учун:

«Исломга зид эмас», «Яшаш даражасини кўтариш», деган никоб остида исломий бўлмаган ҳар хил фикрларни жамиятга киритишларига йўл қўймаслиги, уларни парчалаб ташлаш учун уларга ҳужум қилиши,

– хизб табаний қилмаган бирорта фикрни кўтариб чиқмаган холда, табаний фикрларга зид илсомий фикрларни ундаги тушуниш йўлини баён қилиб бериш орқали ҳал қилиши,

– хизбдан бошқалар тарафидан тарқатилган исломийрайларни хизб райига зид бўлса, мунозарага зарурат бўлса мунозара қилиш, зарурат бўлмаса эртиборсиз ташлаб қўйиши билан, жамиятда пайдо бўлиш хавфи бўлган бетайинликни олдини тўсади.

Ислом билан куфр ўртасидаги бу кураш куфр енгилиб, Ислом ғолиб бўлгунича давом этаверади.

Учинчи босқич

– ҳокимиятга етишна боғлиқ бўлиб бунинг учун қилинадиган ишлар:

1. Сараланган гурух ҳизбий уюшма воситасида Мабдани бирданига, ҳеч қандай шерикчиликсиз, вазиятлар қандай бўлишидан қатъий назар, инқилобий равишда татбиқ этиш учун ҳокимиятни уммат орқали олади,

– сўнгра Давлатни назорат қилиш учун умматга етакчилик қиласди ҳамда Ислом юртларида ва оламнинг бошқа ерларида Ислом даъватини ёяди.

Ҳизб ут-Тахрир - Исломий Давлатни барпо қилишининг, унинг боқий қолишининг, Исломни тўғри татбиқ этилишининг, бу татбиқнинг давомли бўлиши ва Исломий даъватни оламга ёйилишининг **ҳақиқий кафолатидир!**

Сўнгра ўз тариқати асосида Давлатни назорат ва муҳосаба қиласди, Умматга етакчилик қиласди ва оламга Ислом даъватини олиб чиқишида давом этади.

2. Сиёсий бўлишига боғлиқ бўлиб, булар ҳизбдан қўйидагиларни талааб қиласди:

– умматга етказилмоқчи бўлган фикратни ҳизб жисмига сингдириб, фикратга қилинаётган даъватни ҳизбга даъват қилиш билан бирга олиб боришини,

– умматга ҳизбий ҳаёт ва ҳизбий амаллар сув ва ҳаводек зарур эканлигини тушунтириш, амалдан тўсувчи нарсаларни олиб ташлаб, ҳизбий ҳаётда табиий ҳаракат қилишга очиқ даъват қилишни,

– умматга қабул қилган фикратини олиб келган ҳизбни ҳам ўз бағрига олиши, ҳизбсиз яшаши мумкин эмаслигини тушунтиришни,

– жамоий сақофат беришда ҳизбнинг жамиятга раҳбар эканлигини тушунтиришни,

– хукмни ўз воқеига туширадиган, асосларига боғлайдиган динамик фикрлар ишлатиш билан одамларни уйғотиш, эътиборини тортиш, ҳаяжонга солиш ва ишончларини қозонишни,

- хизб жисмини пок саклаш, ишонч ва ростгўйлик билан умматга намуна бўлишлари учун, табаний фикрлар орқали ҳужайраларга сайқал бериш ва муҳофаза қилишни,
- умматнинг ҳато фикрий пойдеворини ўзгартириш учун, узлуксиз ва жиддий ҳаракат қилишни,
- уммат хизбни рад этганда сабр қилиб, умид билан умматга чиройли ва ҳикмат билан муомала қилишда давом этишни,
- умматда содир бўладиган қаршилик ва қўполликларга, вазият ва натижаларга аҳамият бермасликни,
- куфрни парчалаб, Исломни тиклашда Росулуллоҳ Џ ва у зотнинг саҳобаларидан ибрат олган ҳолда, мақсадларни ошкора амалга оширишни талаб қиласди.

